

Festes i sentit comú

Albert Lladó, albert@edicat.cat

Torna el Nadal i torna el debat. Segur que teniu amics que critiquen el consumisme desmesurat d'aquests dies i, al mateix temps, coneixeu gent que s'emociona especialment en aquestes dates i que, per tant, creu que cal fer tots els esforços econòmics - i energètics - per unes festes tan especials.

Ni un extrem ni l'altre. Un dels defectes que tots tenim, i que per Nadal es fa més evident, és la nostra afició a posicionar-nos en un cantó de la balança. I no cal. Si volem celebrar les festes envoltats de la família, i amics, per quin motiu no fer-ho el millor possible? Però, a la vegada, no és necessari reflexionar sobre com gastem els nostres estalvis i en quins productes ho fem?

Consum local

Consumir als comerços que tenim més a prop, i els aliments que es conreen aquí, no és un acte ecologista. És sentit comú. Si comprem els productes de temporada, i dels agricultors del país, estem fent molta menys despesa energètica (no cal que ens ho enviïn en vaixell o avió) i afavorim el cycle comercial que permet la supervivència d'aquest sector a casa nostra. Si comprem les joguines a la botiga del costat - sempre que ens interressi allò que ens venen - estem enfortint un teixit econòmic que no afavoreix els grans centres comercials, que no aposten per l'atenció tan personificada.

Consum necessari

L'ésser humà consumeix des que existeix el mercat. Consumir és una cosa molt positiva per crear llocs de treballs, projectes empresarials i, fins i tot, relacions humanes que intercanvien idees, coneixements i inquietuds. Però hem de començar a reconèixer que la nostra manera de comprar durant el Nadal, de forma obsessiva i sense gaire sentit massa cops, la podem canviar i començar a adquirir els nostres regals d'una manera diferent. Només ens hi hem de fixar. Regalar per regalar no és recomanable. Molts cops la persona que rep l'obsequi no el necessita i queda amagat dins d'un armari. No cal gastar-se, tampoc, una fortuna. Es tracta de, a través d'un detall, mostrar el teu afecte per algú proper. Ni tampoc es tracta d'inundar de regals els més petits. Per això, no és recomanable anar l'últim dia a buscar les nostres compres. És millor pensar-ho amb calma i intentar encertar. És important. Requereix un temps.

Consum ètic

No només ens hem de replantejar on i com comprem. Sinó, a qui. El Nadal és l'època de l'any on es fa més despesa i si aquests diners diners van adreçats a qui més ho necessita, doncs millor. No es tracta de fer-se el solidari, ni d'anar de bona persona. Si ho cerquem, trobarem millors regals, i segurament més econòmics, als establiments que venen objectes artesanals de països en desenvolupament. O no. O gent que ho fa a casa, però que no té els recursos per fer la despesa en publicitat que fan els grans magatzems. Sigues original, busca i no compris on ho fa tothom.

A més d'allò que nosaltres comprem, cal ser crític. Estàs d'acord amb què el teu ajuntament hagi invertit en els llums de Nadal? Creus que hauria de posar-ne més? Menys? Preguntar-se aquestes coses, i si cal criticar-les, no ens ha de fer por. Hem de pensar que l'administració ens demana un consum responsable i nosaltres els ho hem de demanar a ells. I gràcies a moltes d'aquestes crítiques, podem veure com alguns consistoris han racionalitzat molt més les seves despeses en aquest sentit. Es tracta de, entre tots, gaudir dels moments especials amb una mica de seny. Res més. Exactament igual que fem durant la resta de l'any.

Per damunt de tot, allò que hauríem de tenir clar és que el Nadal és una excusa per dir als que estimem que són importants per a nosaltres. I no està malament recordar-ho un cop l'any. Sobretot si podem ajudar a que els més petits segueixin tenint la innocència que els

Algunes dades

(Dades recollides per <http://ecologistasenaccion.org>)

Entre el 10% i el 40% de la producció d'aliments es perd sense ser consumida" (FAO)

"El 12% de les persones que viuen al nord d'Amèrica i Europa és responsable del 60% del consum mundial" (Instituto Worldwatch)

"La tercera part dels consumidors adults europeus té una adició lleu al consum" (Estudi d'adició al consum de la Unió Europea)

"Més del 30% de l'aigua de distribució urbana es perd sense ser consumida" (Ministeri de Medi Ambient)

"Cada any el mar rep 6'4 milions de tones de brossa" (ONU)

"Els espanyols consumeixen i contaminen pràcticament tres vegades més per damunt de la capacitat biològica del seu territori" (Ministeri de Medi Ambient)